
Mødet.

Mødet aabnedes af Formanden i Dansk Sygeplejeraad, Fru Tschering, med følgende Ord:

Af Indbyderne er det blevet overdraget mig som Formand for Dansk Sygeplejeraad, der har taget Initiativet til det foreliggende Samarbejde, at byde Dem Velkommen, og idet jeg takker Dem for den Interesse, De har vist ved at komme til Stede, udtaler jeg Haabet om, at Mødet i Aften maa komme til at bære gode Frugter.

Jeg tillader mig at foreslaa Overretssagfører Konrad Levysohn til Dirigent.

Da ingen havde noget at indvende mod dette Forslag, vedtoges det. Overretssagføreren gav derefter Ordet til Frk. E. Fiedler, der oplæste følgende:

Mine Damer og Herrer!

Det Forslag, som jeg har den Ære at fremlægge for Dem her, er udarbejdet af et Udvalg af 5 Repræsentanter for de fire Institutioner, som har underskrevet Indbydelsen til dette Møde. Forslaget, som det foreligger, er vedtaget af de fire Institutioners Bestyrelse ved gensidig Imødekommenhed dog med det Forbehold for et Par af disse Institutioners Vedkommende at kunne fremkomme med enkelte Ændringsforslag i sidste Instans. — — — Jeg skal nu tillade mig — saa vidt muligt i Korthed — at fremstille for Dem, hvorfor det er blevet til. —

Hele vort Sygeplejevæsen falder i 3 Afdelinger: Hospitalsplejen, Privatplejen og Plejen af de ubemidlede udenfor Hospitalerne, hvorunder indbefattes Menighedsplejen og Landsygeplejen, hvis Plejersker uddannes under meget forskellige Vilkaar.

Den Sygepleje, der falder udenfor Hospitalerne, staar i Afhængighedsforhold til

Hospitalsplejen, fordi Hospitaler og Sygehuse er de eneste Uddannelsessteder for Sygeplejersker, og den faglige Dygtighed, der kan opnaas, for en stor Del afhænger af Hospitalsplejerskernes Evne til at uddanne Elever.

Man har paa forskellige Kanter længe følt Savnet af Regelmæssighed i denne Uddannelse. Savnet er følt stærkest i Sygeplejen uden for Hospitalerne, mindst paa Hospitalerne, der ganske naturligt tager den Arbejdsstyrke, de behøver, af de bedste Kræfter. Stærkest er det følt indenfor Sygeplejestanden selv, der maa kæmpe med de Vanskeligheder, der følger med en sammenplukket Uddannelse uden afsluttende Prøve og uden Uddannelsesbevis, og som paa forskellig Vis maa føle, at Standen ingen lovfast Stilling har i Samfundet. En hvilkensomhelst Person, der har Lyst til at praktisere Sygepleje, kan gøre det uden at man, selv om man ønsker det, kan skaffe nogen sikker Garanti for hendes Kvalifikationer, — for der findes ingen Garanti. Der gøres da ogsaa udstrakt Brug af Ordet „Sygeplejerske“, og ikke alt er Sygepleje, der drives under dette Navn. — Hermed maa vel — navnlig de private Sygeplejerskers — Ønske om at komme ind under lovordnede Forhold være tilstrækkelig begrundet.

Jeg skal nu omtale Hospitalsplejerskernes og de private Plejerskers Krav paa en skolemæssig Uddannelse.

For 10 Aar siden stiftedes Foreningen D. S. R. tildels med det Formaal netop at skabe en Garanti for det Publikum og de Læger, der vilde undgaa at betjenes af helt uvidende Personer. Der eksisterede vel allerede den Gang Foreningen „Røde Kors“, Diakonissestiftelsen og forskellige Bureauer, som udsendte Sygeplejersker i Privatpleje, men det var i et saa ringe Antal, at det langt fra slog til til Publikums Krav. D. S. R. sætter nu 3 Aars Uddannelse som Betingelse for Optagelse i Foreningen, og Resultatet har godtgjort, at det er en praktisk Foranstaltning, thi baade Publikum og Læger har vist, at de sætter Pris paa denne Garanti, og — hvad der er af særlig Betydning — Eleverne har lært: ikke at løbe fra deres Hospitalsuddannelse efter et Aars Forløb.

Ogsaa i andre Henseender er der vundet en Del ved denne Forenings Opretelse; men det skal ikke skjules, at der endnu er meget tilbage at naa. Det er f. Eks. overordentlig vanskeligt at bedømme Plejerskernes Kvalifikationer efter de Vidnesbyrd, der forelægges D. S. R. Der er ikke to Institutioner, der giver blot en nogenlunde samstemmende Uddannelse, og 3 Aars Uddannelse paa et Sted er ingenlunde det samme som 3 Aars Uddannelse paa et andet Sted eller plukket sammen fra 10 forskellige Steder. De Vidnesbyrd, vi har at dømme efter, er ofte Anbefalinger, hvori man beklager, at man egentlig ikke kan huske Eleven. Det kan give Anledning til utallige fejlagtige Bedømmelser, og det er da ogsaa dette Arbejde, der efterhaanden har bragt D. S. R. til at se hen mod en regelmæssig Uddannelse med afsluttende statsanerkendt Prøve, som den eneste mulige Løsning for en retfærdig Bedømmelse af Elevens Kvalifikationer. Dertil kommer, at de Sygeplejersker, der gaar fra Hospitalerne ud i Privatpleje, ofte er ganske uskikkede til dette Arbejde, selvom de har været nok saa flinke indenfor Hospitalets Mure, fordi der ved Uddannelsen paa Hospitalerne kun tages Sigte paa Hospitalets Tarv. I en velorganiseret Sygeplejeskole vil de Elever, der skal udgaa til Privatpleje, blive praktisk og teoretisk oplært i, hvad der særlig kræves af dem i deres specielle Fag. En saadan speciel Uddannelse finder Sted ved alle Sygeplejeskoler i Udlandet, og man hører intet om, at den griber forstyrrende ind i Hospitalsarbejdet, men vel at den i høj Grad kommer Hospitalet og Publikum tilgode ved at der dannes en tiltalende og velinstrueret Stab af Privatplejersker, som er til Ære for den Institution, hvorfra den er udgaaet. Jeg behøver neppe at bemærke, at en skolemæssig Uddannelse af Privatplejersker er uadskillelig fra en skolemæssig Uddannelse af Hospitalsplejersker, da det er disse, der i særlig Grad skal lære at uddanne andre.

Hermed tror jeg at have fremført nogle af de vigtigste Punkter, der ligger til Grund for Hospitalsplejerskernes og Privatplejerskernes Krav for denne deres Uddannelse.

Jeg skal nu gaa over til at omtale Sygeplejen overfor de ubemidlede Klasser,

der efter min Overbevisning er den vigtigste Del af vort Sygeplejevæsen, og som kan og bør blive af den allerstørste Betydning. Den kan faa opdragende Betydning i hygiejnisk Henseende, den kan faa Betydning for Børneplejen, for de gamle og uarbejdsdygtige, kort sagt for alle Samfundets Stedbørn. Den kan blive et værdifuldt Bindeled mellem de ubemidlede Klasser og velgerende Institutioner, men den bliver det kun ved Hjælp af Plejersker, der er oplærte i alt, hvad der kan kræves af dem i deres Arbejde. Meget af dette Alt kan læres teoretisk, men til at blive en veloplært Menighedsplejerske eller Landplejerske hører der en saa alsidig Uddannelse, at den strækker fra at kunne stoppe og lappe til at vide Besked med alle de velgerende Institutioner, der findes — alle de kommunale Anstalter og Statsanstalter, hvor man i hvert enkelt Tilfælde skal henvende sig — hun maa kunne give Oplysning om alt, være Raadgiver, Vejleder, Avtoritet og jævn Sygeplejerske for hele sit Distrikt, være perfektioneret i Hjælp i Ulykkestilfælde og poliklinisk Assistance, hun maa kunne vejlede upraktiske Husmødre og lære dem at holde Børnene rene med børstede Tænder og uden Snyltedy, og tillige maa hun være i Besiddelse af alle Hjertets gode Egenskaber! — Det er vanskeligt at skille Landsygepleje og Menighedspleje helt ad, ti disse to Institutioner hjælper stadig hinanden og mødes baade paa Landet og i Provinsbyerne, men naar jeg taler om Landsygepleje, mener jeg dermed Sygeplejeforeningerne udenfor København — disse Foreninger, der blev skabt paa privat Initiativ af Stiftsfysikus Trautner, og som under yderst beskedne Kaar trivedes, indtil deres Tal nu er over 600.

Hver af disse Foreninger har 1 eller 2 Plejersker, og disse Plejersker er helt igennem Sygeplejens Stedbørn. Lønnings- og Arbejdsvilkaar er ikke saadan, at de kan slaa sig til Ro med dette Arbejde som stadig Livsstilling, hvad der i høj Grad gaar ud over Foreningen og dens Medlemmer, fordi Plejersken ganske naturligt stadig ser sig om efter en bedre Stilling. Uddannelsen faar de for en stor Del ved at sendes til et af de københavnske Hospitaler, hvor de faar Lov at gaa en 6—8 Maanedere for at „se lidt“.

Paa de store Hospitaler kan de ikke altid være velkomne, thi det er naturligt, at det er vanskeligt der at faa fornøden Tid til at faa dem fuldt uddannede.

Sygeplejeforeningernes Tal beviser, at man trænger til dem, og Beviset for, at man ønsker at give Landplejerskerne nogen Uddannelse, ligger i, at Centralforeningen har medvirket ved dette Forslags Fremkomst. De særlige Forhold, der bevirker, at Forslaget foreløbig kun fastsætter deres Uddannelsesetid til et Aar, skal jeg senere komme tilbage til.

Hvad Plejen af de ubemidlede her i Byen og til Dels ogsaa i Provinserne angaar, da er den udelukkende udeøvet af Menighedsplejen og som et rent Velgerenhedsarbejde. Den bliver for en Del udført af Diakonisser, som vel særlig er uddannet med Henblik paa denne Gren af Sygeplejen samt nogle St. Lukas Søstre, der ogsaa faar en speciel Uddannelse, men disse kan ikke afgive den fornødne Arbejdskraft, og Menighedsplejen benytter derfor tillige et mindre Antal almindelige Plejersker, der har faaet deres Uddannelse paa Hospitaler og Klinikker, og desuden et meget stort Antal (700) frivillige, der ofte slet ingen Uddannelse har. Det er et smukt Antal af frivillige, men naar man betænker, hvad der kunde udrettes ved Hjælp af fagudlærte Personer, navnlig i hygiejnisk Henseende, bliver det alligevel som en Maskine, der kun producerer halv Værdi af Mangel paa Drivkraft. Derfor mener jeg, at saalænge vi ikke uddanner Plejersker specielt for denne Pleje, saalænge er Stat og Kommune i Gæld til Menighedsplejen.

Nu kommer jeg til det store Spørgsmaal, hvor denne Uddannelse skal finde Sted?

Det vil naturligvis blive for dyrt at oprette en Skole med Hospital for Menighedsplejersker og Landplejersker alene, men det er heller ikke nødvendigt; hvis baade Hospitaler og Provinssygehuse vil hjælpe med, saa har vi Uddannelsessteder nok. Men som før sagt, det nytter intet, at en Elev faar Lov til at „se lidt paa et Hospital“; hun maa gennemgaa en Skole, og det en Skole, der tager Hensyn til det Arbejde, hun skal udføre. Jeg har af og til hørt den Bemærkning, at en Ho-

spitalsskole, der er forpligtet til at uddanne Elever til andre Formaal end Hospitalets Brug, vil gribe forstyrrende ind i Lægernes Arbejde og forringe Plejen af Ptt. Det har ikke været Tilfældet paa de Skoler, jeg har set. Eleverne fra en velorganiseret Skole mærkes mindre paa Sygestuerne, fordi de forud er indøvet i alle Slags praktiske Haandgreb og befriet for den Hospitalsskræk, som ufravigelig griber Eleven første Gang, hun kommer paa en Sygestue og gør hende baade døv og blind.

Det vil lette Sagen meget, hvis de større Provinssygehuse vil danne Skoler for Landsygeplejersker og Menighedsplejersker i Provinssen.

Et tidssvarende Provinssygehus med ikke under et vist Antal Senge kan danne Skole, uden at der udkræves noget extra ydre Apparat ud over nogle Skolebøger og Rekvisitter. Elevernes Antal maa dog ikke overstige den Arbejdskraft, der er nødvendig til Hospitalets Drift — Køkken, Vaskeri og Linnedstue iberegnet. Udgifterne vil altsaa nærmest komme til at bestaa i højere Lønninger til de ledende Kræfter af disse forskellige Afdelinger, da det helt igennem maa være Mennesker, der er forpligtet til at uddanne Elever. Honorar maa ligeledes gives til den Læge eller Sygeplejerske, der leder den teoretiske Undervisning.

De store Hospitaler, hvorfra alle Lærekrafter skal udgaa, maa naturligvis have deres Skolebygning, men en saadan er allerede under Opførelse ved Rigshospitalet og planlagt ved Kommunens Hospital ved Bispebjerg, saa dertil kræves ingen ny Bevilling.

Kommunehospitalet, der altid har været i Spidsen paa Sygeplejevæsenets Omraade, idet man dér før noget andet Sted afskaffede det gamle Stuekonssystem, har allerede i mange Aar haft et teoretisk Kursus for deres Plejersker, men det er et Kursus, der udelukkende tager Hensyn til Hospitalets Tarv. Her kommer det altsaa kun an paa, om disse Hospitaler vil planlægge deres Skoler med Henblik paa at uddanne deres egne Plejersker, saaledes at disse igen kan uddanne andre og med en speciel Uddannelse af Privatplejersker og Menighedsplejersker. For begge disses Vedkommende vil forøvrigt en Del af deres Uddannelsesetid falde udenfor Hospitalet til Turnus paa andre specielle Institutioner, der ikke er indbefattet i Hospitalets Virksomhed.

Vi staar altsaa her som Supplikanter overfor Hospitaler og Provinssygehuse, vi er tildels husvilde og søger Ly i det Haab, at Stat og Kommune vil yde os Logi.

Jeg skal nu gennemgaa Forslagets §§ og kommentere dem.

§ 1 behøver vel neppe nogen Forklaring. Det Sygeplejearbejde, der gøres her i Landet, er saa stort og griber ind i saa mange Forhold, baade offentlige og private, at vi trænger til en sagkyndig Autoritet som Mellemed mellem Regeringen og Institutionerne, og da Sygeplejearbejdet staar i saa nær Forbindelse med Lægearbejdet, falder det ganske naturligt ind under Sundhedsstyrelsen.

I det Tilfælde, vi opnaar en statsanerkendt Skole med afsluttende Prøve, vil vi selv uden vort Ønske blive underordnet Sundhedsstyrelsen, og det vil blive den, der kommer til at godkende og regulere en almindelig Skoleplan. Ved Udtrykket Hospitaler og lignende Institutioner indbefattes f. Eks. foruden Provinssygehuse, Diakonissestiftelsen, Sankt Lukas Stiftelsen og ligeledes større private Klinikker.

§ 2. Af Formen i § 2 vil forhaabentlig fremgaa, at det ikke har været Meningen at monopolisere Sygepleje for de efter Forslaget statsanerkendte Sygeplejersker. Det, man har ønsket, er først og fremmest at skabe en Betyggelse for Publikum, idet den, der søger en Sygeplejerske, naar Forslaget vedtages, ved, at han ved Henvendelse til den, der offentlig betegner sig saaledes, ogsaa virkelig erholder en Sygeplejerske med fornøden Uddannelse. Vel er dette allerede nu Tilfældet, naar vedkommende Sygeplejerske f. Eks. er Medlem af „Røde Kors“, „Dansk Sygepleje Raad“ eller er Diakonisse, men det store Publikum, der ikke kan være kendt med saadanne faglige Forhold, savner enhver Vejledning og Betyggelse, saa længe en hvilkensomhelst Person har Ret

til offentlig at betegne sig som Sygeplejerske. Paragraffen er paa den anden Side søgt affattet saaledes, at dens Bestemmelser ikke udelukker nogen Syg fra ved sit Sygeleje at blive plejet af en Kvinde, som han har Tillid til, selv om denne Kvinde ikke er statsanerkendt Sygeplejerske, og selv om hun faar Betaling for sit Arbejde.

- § 3. Med et Prøvekursus mener man dels at vænne Eleven til Hospitalslivet og indøve hende i de første praktiske Haandgreb, før hun kommer paa Sygestuen, dels at opnaa Kendskab til, om hun i det Hele taget kan have Muligheder for at kunne uddannes til Sygeplejerske. Hvis man skønner, at dette ikke er Tilfældet, kan hun altsaa gaa over til en anden Virksomhed, uden at der er gaaet megen Tid tabt for hende, og det praktiske Arbejde, hvori hun har taget Del, kan kun komme hende til Nytte. Er hendes Vidnesbyrd saaledes, at hun kan fortsætte, overgaar hun til Sygestuerne, hvor hendes praktiske Uddannelse foregaar under Sygeplejerskens Vejledning, medens den teoretiske stadig ledes fra Skolens Lærerpersonele. Turnus paa forskellige Afdelinger, evt. til andre Institutioner fastsættes ligeledes af Skolens Ledere.

Forsaavidt en Elev ønsker at overgaa til Landplejen, kan hun forflyttes til videre Uddannelse paa et Provinssygehus.

- § 4. Man har her af praktiske Hensyn kun bibeholdt 2 Benævnelser: Landsygeplejersker for de Plejersker, der faar den korte Uddannelsestid for Sygehusene udenfor København, og Hospitalssygeplejersker for de Plejersker, der har gennemgaaet en 3-aarig Uddannelsestid, som væsentligst foregaar paa de store Hospitaler.

Jeg skal nu gøre Rede for Grunden til, at man er blevet enig om at anslaa Tiden for en Landsygeplejerskes Uddannelse til et Aar — Prøvekursus indbefattet. Det er ikke Udvalgets Mening, at en Landsygeplejerske kan perfektioneres paa et Aar, men der kan dog læres en Del, naar de Personer, der leder Uddannelsen har Forpligtelse til at gøre hver Dag til en Læredag for Eleven, og der kan lægges et godt Grundlag for videre Selvuddannelse. Personlig vil jeg gerne her sige, at jeg som Medlem af Dansk Sygepleje Raad har maattet resignere stærkt for at nøjes med det ene Aar, men det bliver fra anden Side bestemt hævdet, at som Landsygeplejen nu er organiseret, er det umuligt at sætte Uddannelsestiden til mere end et Aar. Hver enkelt Forening, der faar Tilskud af Staten til en Plejerskes Uddannelse, er forpligtet til selv at lade hende uddanne. Saalænge Eleven er under Uddannelse, er Foreningen altsaa uden Plejerske, thi det er sjældent, at en Forening har Raad til at holde Vikar. Dertil kommer, at de daarlige Lønningsvilkaar ikke frister nogen uddannet Sygeplejerske til at søge Pladsen frivillig, saa i Tilfælde af Død, Giftermaal eller anden brat Afslutning paa en allerede installeret Virksomhed, skal der straks uddannes en ny Elev.

Man forestille sig nu Tilstanden, hvis man opretholder Fordringen om de 3 eller blot 2 Aars Uddannelse, saa Forening efter Forening kommer til at indstille Arbejdet i Aarevis.

Men, hvis jeg ikke ser meget forkert, vil en Skole, hvor der stadig uddannes Elever specielt til Landsygepleje, ogsaa afhjælpe denne Ulempe, og Tiden vil da efter al Rimelighed lære Landboerne, at det ikke kan skade dem at faa Plejersker med noget længere Uddannelse, naar de kan faa dem fuldt færdige, saasomt der er Brug for dem. Men det er et Fremtidsspørgsmaal, for som Vilkaar og Lønningsforhold nu er, faar man ikke en uddannet Sygeplejerske til at søge en saadan Stilling. Vi lemper os altsaa eiter de forhaandenværende Forhold, naar vi foreløbig sætter et Aars Uddannelse under de bedst mulige Uddannelsesforhold som Minimum for en Landsygeplejerskes Uddannelse.

Her er gjort en Undtagelse til for Landsygeplejerskernes Vedkommende, som maa bemærkes. Der fordes ingen mundtlig Prøve af dem, de kan faa deres Certifikat udleveret efter Vidnesbyrd fra de Steder, hvor de arbejder.

Det beror paa, at Repræsentanterne fra Centralforeningen frygtede for, at alle deres bedste Sygeplejeemner skulde blive borte af Angest for den mundtlige Prøve. Vi har bøjet os for d'Herrers større Kendskab til disse Sygeplejeemner. At Uddannelsen kan suppleres, naar en Forening kan undvære sin Plejerske er rimeligt og rigtigt.

Jeg har intet særligt at tilføje til § 4 B; hvad der ligger til Grund for denne er tilstrækkelig motiveret i det foregaaende.

§ 5 er en Hensyntagen til ældre veltjente Plejersker, der er saa selvfølgelig, at den ikke trænger til Kommentar.

§ 6 ser noget mager ud, men den giver sig heller ikke ud for at skulle sige meget. Den skal betyde, at vi overlader til Autoriteterne at træffe Bestemmelse om det pekuniære Spørgsmaal. Efter Socialdemokraternes for nylig behandlede Forslag til Lov om Sygepleje skal Staten betale $\frac{3}{4}$ af Udgifterne og Kommunen $\frac{1}{4}$; om dette træffer det rigtige, skal vi ikke bedømme; der er jo delte Meninger herom.

Spørgsmaalet kan imidlertid vel ikke blive saa vanskeligt, da Udgifterne til den Reform, vi har foreslaaet, neppe bliver overvældende store. Som jeg før har berørt, vil det væsenligst komme til at bestaa i Lønningsforhøjelser; med mindre Staten vil ophjælpe Landboforeningerne saa kraftigt, at de faar Raad til større Fremskridt end forudsat i Forslaget.

Hermed tror jeg at have sagt, hvad jeg kan sige til Anbefaling for Forslaget i den foreliggende Form; det er jo imidlertid kun et Udkast, hvis Hovedformaal skulde være at tjene som Grundlag for den Diskussion, som nu skal finde Sted. Vi er ikke blinde for, at der kan være et og andet at indvende imod denne eller hin Tanke i Udkastet, og vi vil være lydhere overfor enhver Indvending, naar den blot ikke kommer i Strid med det, der er vort Udkasts Hovedsynspunkt: at forskaffe Publikum en dygtig og veluddannet Sygeplejestand.

(Fortsættes).

Referat fra Mødet d. 25. Jan. om Sygeplejesagen.

(Fortsat).

Dirigenten gav derefter Ordet til Pastor Dalhoff (Diakonissestiftelsen), som takkede Udvalget for den Omtænksomhed, hvormed Forslaget var udarbejdet; dog havde han et Par vigtige Ændringer at foreslaa. Der burde ogsaa have været tænkt paa mandlig Sygepleje. I Middelalderen var omtrent al Sygepleje mandlig, og der fandtes jo ogsaa nu nogle, om end ikke mange Mænd, der udøvede Sygepleje. Han var netop i et Udvalg, der arbejdede for at faa Diakonsagen op i Danmark. Det vilde være nemt at ændre Forslaget, saa at Mændene blev indbefattede deri.

M. H. t. § 2 kunde disse Bestemmelser let forstaas, som om man agtede at monopolisere Sygeplejen. Dette vilde være mod Tidens Aand. I

Tyskland, hvorfra vi ofte hentede vore Forbilleder, var intet Monopol; der havde man kun ét Aars Uddannelse for alle Sygeplejersker, og den afsluttede med en Eksamen. Vi maatte ogsaa hellere faa en teoretisk og praktisk Eksamen, der varede 3 Dage ligesom i Tyskland. Der opnaar man ingen Monopolisation, men en Autorisation. Han vilde derfor foreslaa den Ændring i Forslaget, at overalt hvor der er Tale om, hvad man ikke har Ret til at kalde sig, Sygeplejerske o. s. v., skulde der staa „autoriseret Sygeplejerske“.

§ 2 burde lyde: „Ingen maa ved Bekendtgørelser, Skilte eller paa anden Maade offentlig betegne sig som autoriseret Sygeplejer eller Sygeplejerske, uden at have Lærebrev for at have gennemgaaet den i det følgende fastsatte Uddannelse.“ Autorisation bør ikke være en Betingelse for at udøve Sygepleje, men en Begunstigelse, et Fortrin, som Folk vilde anerkende.

Stationsforstander Stenderup ønskede § 4 omredigeret, i hvilken Anledning Dirigenten oplyste, at det foreliggende Forslag kun var et Udkast, som aldeles ikke vilde blive benyttet i den nuværende Form. Det var nærmest at betragte som et Grundlag for Diskussionen i Aften, hvorved man vilde sondere Stemningen hos de tilstedeværende. Denne vilde der selvfølgelig blive taget Hensyn til ved det endelige Forslag, der skulde forelægges Regeringen og Rigsdagen.

Pastor Aug. Møller (Centralf.) gav Pastor Dalhoff Tilslutning m. H. t., at der ikke kunde være Tale om at monopolisere Sygeplejen. Af praktiske Grunde var det umuligt at skaffe Landsygeplejersker mere end en étaarig Uddannelse. Hvis man bad Beboerne paa Landet, der oprettede en Forening, om at vente 2 à 3 Aar med at faa Sygeplejevirkomheden i Gang, medens Sygeplejersken blev uddannet, vilde de betakke sig. Det var svært nok at faa Foreninger i Gang, naar de skulde vente blot i ét Aar.

Dr. Ryder havde beskæftiget sig en Del med Sygeplejerskernes Organisation og derved faaet særlig Interesse for de Fremskridt, der var forsøgt af denne, idet det forekom ham, at den havde arbejdet udmærket.

Tanken i det foreliggende Forslag havde hans absolute Billigelse. Der burde blot staa deri, hvem der skulde kontrollere de autoriserede Sygeplejersker, samt under hvilke Forhold en Autorisation kunde fortages. Ligeledes ønskede han at vide, om Hospitalssygeplejerskernes 3aarige Uddannelse skulde være samlet, da der i saa Tilfælde savnedes Overgangsbestemmelser for Landsygeplejersker, der ønskede at gaa over til at blive Hospitalssygeplejersker.

Dr. Poul Heiberg: Dette Lovforslag søger at skabe 2 statsautoriserede Klasser af Sygeplejersker, en Klasse med 3 Aars Uddannelse, der særlig skal arbejde paa Sygehusene og i Byerne, hvor de altid har let ved at søge og faa Hjælp af andre Sygeplejersker, som er mere kyndige end de selv, og en Klasse med 1 Aars Uddannelse, som særlig skal ar-

bejde paa Landet, hvor det paa Grund af Afstandene saa godt som altid er vanskeligt for dem at faa Hjælp af andre. Skal der overhovedet foretages en Tvedeling af Standen, der ene eksisterer som saadan i Kraft af sin tekniske Uddannelse, forekommer det mig, at Forholdet i alt Fald maatte vendes om, saaledes at de bedst uddannede kom paa Landet, de mindst uddannede i Byerne (Bifald). Men er den foreslaaede Tvedeling berettiget? Kan den Kunst at pleje og omgaas syge Mennesker virkelig læres forsvarlig i Løbet af 1 Aar af de Kvinder, der dog som Regel møder med de større Forudsætninger for at tilegne sig de nødvendige Kundskaber og Færdigheder? Eller er maaske Landboerne skabt af et andet Materiale end Købstædernes Befolkning? Jeg tror det ikke. Et alvorligt Sygdomstilfælde kræver samme kyndige Pleje, enten det indtræffer i Bredgade eller paa den jyske Hede. Vi slap for 50 Aar siden for at faa 2 Klasser Læger her i Landet. Lad os nu endelig ikke føre Udviklingen ind paa Afveje ved at skabe to Klasser af Sygeplejersker.

Fru Henningsen, f. Kirketerp-Møller havde aldrig næret ringeste Grad af den i enkelte Kredse raadende Foragt for Landbefolkningen og for Bønderne. Denne Foragt havde gjort ubodelig Skade ved at udsaa Mistro og Mistillid blandt disse til alle dem, de ikke regnede for deres egne. Hun kendte mange Bønder og kunde sige, at deres Dannelse og Kultur vel var anderledes, men ikke ringere end den, de saakaldte „dannede Klasser“ regnede som Kendemærke paa Dannelse. I alle Befolkningslag findes Kvinder, der egner sig til Sygeplejersker, naar de faar en tilstrækkelig langvarig Uddannelse. De der vælger Sygeplejen som Erhverv, bør have Ret og Pligt til grundig Uddannelse. „Dansk Sygeplejersaad“ og dets energiske Formand, Fru Tscherning, har mere end nogen anden hævdet dette Krav. Staten yder aarlig 30,000 Kr. til Landsygeplejerskers Uddannelse, til en Uddannelse, der ikke alene er for kortvarig, men som tillige giver disse Kvinder Adgang til Stillinger, der paa aldeles utilstrækkelig Maade sikrer deres Eksistens og Alderdom, trods al deres Offervillighed og Arbejdsomhed. Dr. Jacobi, Dr. Elmquist, Frk. Lütken, Frk. Fiedler har talt Landplejerskernes Sag, og den nystiftede Centralforening for Sygeplejevirksohmheder udenfor Kbhvn. staar som et Bevis paa, at der ogsaa rundt omkring i Sygeplejeforeningerne føles Trang til en Forbedring af disse Forhold. Staten burde stille den Fordring, at ingen Sygeplejeforening fik Statsunderstøttelse, med mindre den antog en autoriseret Sygeplejerske og havde mindst én Læge i sin Bestyrelse. Med hvilken berettiget Grund kan Sygeplejeforeningerne modsætte sig Kravet om en 3aarig Uddannelse, naar der bliver taget behørigt Hensyn til de nu fungerende Sygeplejersker? Den 3aarige Uddannelse kan gøres billigere end mange Landsygeplejerskers nuværende Uddannelse. De fleste Sygehuse har jo Elever, uden Løn i det første Aar, med Løn det andet Aar. De 2 første Aar kunde vel nok tilbringes paa et mindre Sygehus, naar det 3die Aar blev tilbragt paa et Sygehus, der gav baade teoretisk og praktisk Uddannelse.

Hellere ingen autoriseret Sygeplejerskestand end en Ordning, der skaber Skel mellem Land- og Hospitalsplejersker. En 3aarig Uddannelse bør være Kravet enten paa Hospital eller Sygehus med den Bibestemmelse, at der i samme Tid gives alle Lejlighed til at faa 2—3 Maaneders praktisk Uddannelse i Menigheds- eller Landpleje. Ved Ansættelse af Landplejersker bør tages særligt Hensyn til saadanne, hvis Uddannelse helt eller delvis er foregaaet paa Provinspsygehus. Nu fungerende Landplejersker, der ikke kan henvise til en 2aarig Uddannelse, bør have Ret til Autorisation med en halv- eller helaarig supplerende Uddannelse. Varigheden bør bestemmes efter deres Anbefalinger og øvrige Kvalifikationer. Denne Uddannelse bør sikkert helst ske ved et af Sygehusene i det Amt, hvor de er ansatte. Hertil bør vel Staten yde Støtte, men i øvrigt finder jeg, at Sygeplejerskerne selv maa bære Omkostningerne ved deres Uddannelse uden Støtte af det offentlige. Denne Uddannelse kan jo ikke kaldes kostbar, da nogle Hospitaler allerede fra første Dag giver Eleverne Løn, andre efter et Aars Forløb. Skal Stat eller Kommune støtte Sygeplejeforeningerne, slutter jeg mig til den Anskuelse, at dette Tilskud bør bruges dels til Forhøjelse af Sygeplejerskernes Løn, dels til et Pensionsfond, hvis Bestyrelse overdrages Amtsraadene. For Kommunitilskud taler bl. a. den Omstændighed, at Alderdomsunderstøttede i særlig Grad vil komme til at lægge Beslag paa en Menighedsplejerske.

Mig forekommer det ikke alene uretfærdigt, men i højeste Grad uklogt at gøre Fordringerne til Sygeplejerskeuddannelse forskellige. Fordres der mindre Uddannelse af en Fødselshjælperke eller Læge, der skal virke paa Landet? I Privat-, Land- og Menighedspleje stilles der de største Krav til Sygeplejerskens Modenhed, Karakter og Lydighed mod Lægens Ordre, hun vil ikke alene ofte komme til at staa i vanskelige Situationer, der kræver hele hendes Aandsnærværelse, men først og fremmest maa hun med aldrig svigtende Taalmod og Energi søge at skaffe Lægens Ordre respekterede, ikke alene overfor Patienterne, men overfor vedkommendes Familie; den Kamp kan enhver samvittighedsfuld Land- eller Menighedsplejerske tale med om. Stiller man mindre Krav til Landplejerskernes end til Hospitalsplejerskernes Uddannelse, saa undergraver man Vedkommendes Autoritet fra Roden, og 2den Rangs Uddannelse vil kun kalde paa 2den Rangs Kræfter. Der er Landkredse samt Menighedsplejer i Byerne, hvor en ældre Hospitalsplejerske, der er træt af Uroen og Nervepirringen ved Hospitalslivet, kunde søge og finde en velkommen Virksomhed. Der er andre Kredse, hvor absolut en ung Kvindes Arbejdskraft kræves, der siden maaske søger Virkefelt paa Sygehus eller Hospital. Det forbyr mig i Udvalget for den faglige Ordning af dansk Sygepleje ikke at finde en Diakonisse i Menighedspleje, derimellem kan jo nævnes Kvinder i Besiddelse af den allerfineste Hospitalsuddannelse. Ligeledes savner jeg der en Sygeplejerske fra et Provinspsygehus, en Sygehuslæge og en Landlæge, for at det gennem dette Udvalg kunde lykkes at faa alle Sider belyst i den

Sag, det drejer sig om, en forsvarlig Ordning af danske Sygeplejerskers Uddannelse og Stilling i Samfundet (Bifald.)

Pastor Hoffmeier udtalte, at en grundig Uddannelse var udmærket, men det vigtigste var dog Hjærtet, Anlægget, Kaldet. Et Menneske burde have Lov til at kalde sig Sygeplejerske, selv om hun ingen Uddannelse havde gennemgaaet. Han var ængstelig m. H. t. § 1 i Forslaget. Hvemborgede en for, at Staten maaske nægtede at anerkende saadanne religiøse Anstalter som Diakonissestiftelsen og St. Lukasstiftelsen, da disse jo ikke udelukkende havde det Formaal at uddanne i Sygepleje, men tillige at paavirke sine Elever kristeligt.

Dr. Kiær mente, at hans gamle Elever fra Kommunehospitalets Skole, hvor han havde undervist i 14—15 Aar, maaske vilde bebrejde ham, at hans Navn stod under Indbydelsen til i Aften, da det forelagte Udkast sondrede mellem to Klasser Sygeplejersker. Det var som Mdl. af „Det røde Kors“s Bestyrelse og med Mandat fra denne, at han var gaaet med til disse Forhandlinger. Det røde Kors har paataget sig at føre Tilsyn med de Landsygeplejersker, der uddannes, da Staten stiller dette som Fordring overfor Foreningerne, for at de kan faa Statstilskud. Sygeplejerskerne var saa til Gengæld pligtige at give Møde i Krigs- eller Epidemtilfælde. Derfor havde „Det røde Kors“ paataget sig dette Tilsyn.

Man maatte se praktisk paa Tingene, og naar der nu aabnede sig en Udvej til, at Landsygeplejerskerne kunde komme til at gennemgaa en Forskole, hvor de blev sigtede og derpaa fik en laarig Uddannelse, var dette en Fordel frem for hvad der nu havdes, idet der kun gaves en 10 Maaneders Uddannelse. Og nu var det ganske tilfældigt, om de lærte noget, medens der i en ordentlig Skole, hvor alt var lagt an paa, at de hver Dag lærte noget, dog vilde opnaas en betydelig Forbedring i Uddannelsen. For os i København har Spørgsmaalet ikke megen Interesse, da Sygeplejerskerne her faar en god og fyldig Uddannelse, og de gennem „D. S. R.“, der sætter 3 Aar som en uafviselig Fordring, er saa at sige privat autoriserede. Det er for Land- og Menighedsplejersker, at det kniber, og selv om Forslaget ikke er ideelt, ja maaske, som Dr. Heiberg siger, uheldigt, saa lad der bare blive begyndt paa Sagen, lad Kritikken komme op, lad der blive talt om Sagen. Man mødes saa maaske paa Halvvejen. Maaske forstaar Sundhedsautoriteterne saa, at der maa gøres noget for at ordne og forbedre de nuværende Forhold. (Fortsættes).

Sygeplejesagen.

Referat fra Mødet d. 25. Jan. om Sygeplejesagen.

(Fortsat).

(Dr. Kiær)

Man kan derfor ikke bebrejde os, at vi arbejder med det Stof, der foreligger, og det er nu saaledes, at man kun kan skaffe Sygeplejerskerne 1 Aars Uddannelse. Kun hvis Staten vilde give betydeligt mere til deres Uddannelse og muligvis tilligemed Kommune bidrage til deres Alderdomsforsørgelse og Pensionsforhold, kunde der være Mulighed for at faa de Kræfter frem, vi skulde have, og faa Sygeplejersker med en 3aarig Uddannelse. Lønnen og øvrige Forhold var nu for usle. Men iøvrigt var han ganske enig med Fru Henningsen i, at der burde være de allerbedst uddannede, modne og udviklede Sygeplejersker paa Landet.

Grev Brockenhuis-Schack (Centralf.). Centralf. ønsker ogsaa sikkert at faa de bedst uddannede Sygeplejersker, men det har vist sig umuligt at faa dem ud paa Landet. Foreningerne bestaar ved smaa Bidrag, og vi kan derfor ikke give Sygeplejersken saa stor en Løn, som vi gerne vilde. Vi indrømmer, at Uddannelsen nu er for lille, men vi kan ikke faa Befolkningen med til mere. Vi haaber efterhaanden at kunne forbedre Sygeplejerskernes Stilling saa meget, at vi faar bedre uddannede Kræfter til at søge ud til os. Centralf. har allerede henvendt sig til Rigsdagen for at søge bevilget en Sum til Alderstillæg og til Alderdomsunderstøttelse til ældre Sygeplejersker paa Landet. Det er altsaa af praktiske Grunde, vi ikke kan bøje os for „D. S. R.“ og gaa med til en længere end 1aarig Uddannelse, skønt vi gerne ønskede mere.

Professor Friedenreich udtalte, at hvis Staten skulde stemple en Sygeplejerske som værdig til statsautoriseres, maatte ogsaa dens Organer bestemmes, hvorledes Uddannelsen skulde ske, og hvilke Hospitaler og Klinikker den vilde anse egnede til Uddannelsessteder. M. H. t. § 2 kunde man saamænd være rolig, da man aldrig fik Regering eller Rigsdag til at monopolisere Sygeplejen. Det var ogsaa nok, naar vedkommende, der underkastede sig en Prøve, fik Prædikamentet autoriseret, eksamineret eller fuldt uddannet. Men at have to Klasser autoriserede Sygeplejersker vilde være aldeles ulogisk. Han kunde ikke sige hvor lang en Uddannelsesetid, der skulde til, men det var dog klart, at satte man 3 Aar som Minimum, kunde Staten ikke ogsaa autorisere dem, der kun havde 1 Aars Uddannelse. Disse maa finde sig i at betegnes som ikke fuldt uddannede,

ikke autoriserede. — M. H. t. Eksamen ønskede han større Garanti, helst en Slags Eksamenskommission, saa Vilkaarligheder fra det Sted, hvor Sygeplejersken fik sin sidste Uddannelse, var udelukkede.

Pastor Hoffmeyer mente, at naar der var en Eksamenskommission, vilde det være forholdsvis ligemeget, hvor man var uddannet, og dette var jo heldigt.

Fru Henningsen ankede over, at det i saa Tilfælde vilde stille de Sygeplejersker, som var udgaaet fra de lavere Lag eller fra Landboerne, mindre godt, da de havde vanskeligere ved at klare sig ved en Eksamen. Saa maatte man slaa Karakterer eller Vidnesbyrd sammen med dem, de havde fra deres Uddannelsessteder.

Stabslæge Meyer (Det røde Kors). Hvad angaar § 2 er jeg enig med Prof. Friedenreich, og angaaende § 1 med Pastor Hoffmeyer. Stabslægen nævnedes adskillige Anker mod Lovforslaget og foreslog at henvise det til Udvalgets fornyede Overvejelse. Man vidste heller ikke noget om, at Hospitalerne vilde være villige til at paatage sig Uddannelse af Sygeplejersker og underkaste sig Sundhedsautoriteternes Bestemmelser desangaaende.

Pastor Birkedal-Barfod udtalte sig hovedsagelig i Tilslutning til Grev Brockenhus-Schack, og vilde som den sidste Taler foreslog gærne tage Forslaget op til fornyet Overvejelse og se at faa noget godt ud af det. Pastoren betonedes, at man paa Landet var udmærket tilfreds med de nuværende Sygeplejersker og deres Uddannelse.

Dirigenten oplæste derpaa Stabslæge Meyers Forslag, der lød saaledes:

„Forsamlingen udtaler sin Tak til Indbyderne for det dygtige Arbejde, de har ydet, men henstiller til dem at tage Sagen under fornyet Overvejelse, bl. a. paa Basis af de ved dette Møde faldne Udtalelser.“

Dirigenten opfordrede Folk, der herefter ønskede Ordet, til at fatte sig i Korthed. Diskussionen behøvedes nu ikke særlig at dreje sig om Forslaget, men om Sagen i Almindelighed.

Frk. K. Petersen („D. S. R.'s“ Bureau) talte mod at faa 2 Klasser Sygeplejersker. Det vilde rimeligvis kun bidrage til, at det vilde blive endnu sværere for Fremtiden at faa Sygeplejersker til Landet. De som arbejdede under de vanskeligste Forhold burde ikke være 2den Klasses Sygeplejersker.

Frk. Munck meddelte, at hun havde Statseksamen som Sygeplejerske. Hun fandt, at Forslaget, der var fremkommet, begyndte ved den gale Ende. Staten kunde dog ikke autorisere Sygeplejersker paa Grundlag af Vidnesbyrd fra en enkelt Læge og Sygeplejerske. Den maatte have en Garanti, som den selv undersøgte. I New York, hvor hun havde taget Statseksamen ved Universitetet, forlangtes det, at man skulde være færdig med sin 3aarige, systematiske Uddannelse og have et Certifikat fra Sygeplejerskolen, inden man indsendte Ansøgning om at maatte tage Statseksamen.

Hvad Uddannelsen angik troede hun, at de Sygeplejersker, der kun fik 1 Aars Uddannelse, vilde enten blive for selvsikre p. Gr. af deres Uvidenhed eller for famlende. De vilde ikke kunne stille sig i den rette Stilling hverken til de Læger, de arbejdede under eller til de Patienter, de arbejdede med.

2 Aar vilde altid være at foretrække fremfor 1 Aar, men en 3aarig Uddannelse med en fuldendende Eksamen ved Hospitalet og paafølgende Statseksamen var dog det bedste.

(Fortsættes).

Sygeplejesagen.

Referat fra Mødet d. 25. Jan. om Sygeplejesagen.

(Sluttet).

Lic. theol. A. Th. Jørgensen: Det havde været særdeles svært at faa de forskellige Anskuelser til at mødes om det foreliggende Lovudkast. Og ligesom i Aften vilde man ogsaa i Fremtiden fra én Side altid sige, at hvis der ikke blev en 3aarig Uddannelse, vilde den være utilstrækkelig, og fra en anden Side, at det ikke kom an paa de tre Aar, men paa Hjerte, Anlæg o. s. v.

Man havde rent glemt at tage Hensyn til en Faktor, og det var de syge. Hvis man holdt paa de 3 Aar, vilde de syge ude paa Landet ganske simpelt ingen Sygeplejersker kunne faa. Man burde derfor skelne mellem to Slags Sygeplejersker. Og vi som lever i København burde hjælpe til, at ogsaa Landsygeplejerskerne fik det samme gode Stempel som de andre. Vi burde ikke lade dem i Stikken.

Men foruden til de syge, burde vi ogsaa tage Hensyn til 3 andre Faktorer; først til Landsygeplejerskerne selv, der gjorde et udmærket Arbejde, dernæst til de uddannende Institutioner. Hvis vi vilde bevæge os

paa fast Grund og holde os til de foreliggende Forhold og ikke lave et helt nyt System og en Statsskole med Eksamen o. s. v., maatte vi gaa efter Forslaget, der knyttede sig til saavel de kirkelige som de rent humane bestaaende Institutioner. Disse var allerede igang med Uddannelsen og kunde vel ogsaa blive ved dermed, især naar Staten ydede Tilskud dertil. M. H. t. den fjerde Faktor, Staten, fandt han ogsaa, at Forslaget traf det rette, selv om man naturligvis kunde lave om paa nogle af §'erne. Den foreslaaede Ordning vilde blive den billigste. At bygge store nye Skoler og begynde paa bar Grund var dyrt. Vi burde derfor samles om det foreliggende Forslag, som man var villig til at modificere.

Borgerrepræsentant, Fru Thora Knudsen foreslog, at man skulde fastslaa en 2aarig Uddannelse over hele Linien. En saadan maatte være overkommelig, og vilde ogsaa være tilstrækkelig for Mennesker der virkelig havde Egenskaber til at blive Sygeplejersker. Hun kunde ikke forstaa Modvillien mod § 2, da de Mennesker, der havde ofret 2—3 Aar paa deres Uddannelse, burde have Ret til en vis Beskyttelse. Det havde ikke noget at sige for Landsygeplejerskerne, men var meget vigtigt for By-sygeplejerskerne. Der skjulte sig meget under Betegnelsen „Sygeplejebureau“, som ikke burde skjules. Lægerne burde hjælpe Sygeplejerskerne til denne Beskyttelse, som disse ønskede for at højne Standen.

Iøvrigt havde man jo i Aften hørt Stemningen hos Forsamlingen, og der vilde blive taget alt muligt Hensyn til den af Udvalget.

Borgermester Jensen udtalte, at Københavns Kommune selvfølgelig ogsaa i Fremtiden vilde stille sig velvillig til at uddanne Sygeplejersker baade til egen Brug og til Virksomhed udenfor Hospitalerne, for saa vidt det lod sig forene med Hospitalernes naturlige Formaal, at være Helbredelsessteder for den københavnske Befolkning. Man maatte blot ikke vente, at Kommunen vilde paatage sig større Byrder end absolut nødvendigt for at fremme det Formaal, den skal fremme. Den vilde ikke gaa en ensidig Faginteresses Ærinde i denne Sag.

Fru Tscherning udtalte, at hun under „Dansk Sygeplejerraad“s, nu 10aarige Arbejde med at hjælpe Sygeplejerskerne til en bedre Uddannelse, havde erfaret, at det var umuligt for en privat Institution i Længden at være den der afgør, hvorvidt en Sygeplejerske var kvalificeret eller ej. Derfor ønskede hun nu Sagen taget op af Autoriteterne, og dette kunde jo ikke ske, med mindre man havde Statens Understøttelse. Man haabede at komme ind under Sundhedsstyrelsen. Hun havde været bortrejst i et halvt Aar og derfor ikke haft noget med nærværende Forslag at gøre. Personlig ønskede hun ikke to Klasser Sygeplejersker. Dette stred mod alt det Arbejde „D. S. R.“ havde gjort i de 10 Aar. Landsygeplejerskerne burde have en meget bedre Uddannelse end 1 Aar kunde give. Og mange af dem ønskede det selv, og havde personlig anmodet hende om at skaffe dem det. Patienterne var ikke tjent med at faa stadig nye Sygeplejersker, der kun blev i 10 Maaneder. Plejemødrene og Sygeplejerskerne blev trætte af at uddanne Elever, der kun skulde blive saa

kort Tid, og Sygehusene kunde heller ikke staa sig ved at have Eleverne paa den Maade. I det første Aar skal Eleverne lære, i det andet gør de tillige Nytte. Hvem tør lade en Elev, der har været 3—4 Mdr. paa et Sygehus, have Ansvar for en Patient? Men har Sygehusene dem 2 Aar, saa har man et Sæt juniors og et Sæt seniors og derfor vilde det blive billigere at uddanne Eleverne i længere Tid.

Man maatte beklage, at dette Møde var sat netop til i Aften, fordi en Del af Sundhedskommissionens Medlemmer og Sygekasseinspektøren ikke havde kunnet være tilstede. Man burde have Samarbejde med Sygekasserne, for maaske derigennem at faa Penge til Sygeplejerskerne paa Landet. Mange Mennesker, som nu maatte paa Hospitalerne, kunde godt blive i deres Hjem, hvis de fik ordentlig Sygepleje. Hvis man holdt paa at have de billige ringe uddannede Sygeplejersker paa Landet, saa var det rigtigere ikke at kalde dem Sygeplejersker, men man maatte hellere kalde dem Hjælpere. Og det er det man vil have. Paa Mødet i Odense hørte man ikke andet end: Lad os faa saa lidt Uddannelse som mulig, saa passer de bedre i Hjemmene og kan gøre baade det ene og det andet. — Skal de hedde Sygeplejersker, maa de have mindst 2 Aars Uddannelse.

Dirigenten meddelte, at Indbyderne til Mødet havde sluttet sig til Stabslæge Meyers Resolution, der lød saaledes: Forsamlingen udtaler sin Tak til Indbyderne for det dygtige Arbejde, de har udført, men henstiller til dem at tage Sagen under fornyet Overvejelse, bl. a. paa Basis af de paa dette Møde faldne Udtalelser.

Resolutionen vedtoges uden Afstemning, hvorpaa Mødet hævedes.

Kommissionen, der skal udarbejde Lovforslaget, har suppleret sig med 4 Medlemmer og bestaar nu af: For „D. S. R.“: Fru Tscherning og Frk. E. Fiedler. — For „det røde Kors“: Stabslæge Meyer og Dr. Aage Kjær. — De samvirkende Menighedsplejer: Lic. theol. A. T. Jørgensen. — Centralforeningen: Pastor Birkedal-Barfod og Greve A. Brockenhuis-Schack. — Diakonissestiftelsen: Pastor Dalhoff, Overlæge Monrad. — St. Lukas Hospital: Frk. Brockenhuis-Løwenhjelm. — Dr. med. W. Rüder og Borgerrepræsentant Fru Thora Knudsen.